

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

Jednání České komory architektů s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže: Absolutní ochrana trhu nemůže být nadřazena veřejnému zájmu v oblasti tvorby prostředí

Tisková zpráva ČKA ze dne 27. srpna 2013

„Podnikateli nic nebrání v tom, aby si účtoval i cenu náklady zcela nepokrývající, případně od požadování odměny upustil úplně.“ A „nepřípustné je vyjadřovat se k poměru ceny za službu architekta (studie, projekt) a celkové ceny stavební zakázky, resp. odvozovat odměnu architekta od následné ceny stavebního díla.“ To jsou dva vzkazy, které prostřednictvím médií vyslal Petr Rafaj, předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže na adresu České komory architektů. Oba dva komentáře považuje ČKA za nebezpečné, proto s ÚOHS minulý pátek zahájila jednání.

Česká komora architektů (ČKA) se znepokojením vyslechla námitky vyslané předsedou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) Petrem Rafajem na její adresu přes média 29. července tohoto roku, které se týkaly „umělého omezování konkurenčního prostředí“. Okamžitou reakcí ČKA byla žádost o společné jednání, které se uskutečnilo v pátek 23. srpna 2013 v Brně.

ÚOHS zveřejnil skrze média dvě oblasti, které z jeho pohledu nejsou v pořádku: stav, kdy Česká komora architektů na svých stránkách odkazuje na ceníky projekčních prací a výkonových standardů. Rovněž se mu nelíbí zavedená praxe, kdy se při výpočtu ceny projekčních prací vychází z celkových nákladů na stavbu.

Zástupci České komory architektů šli na jednání s následujícími argumenty:

- 1) Architektura na rozdíl od jiných komodit patří sice svému majiteli, ten má však zároveň závazky vůči okolí a musí respektovat řadu omezení. Je to proto, že **každá stavba významně určuje a spoluvytváří veřejný prostor ve svém okolí**. Je tedy veřejným zájmem, aby tento prostor byl co možná nejkvalitnější. Pro vznik náležitě kvalitní architektury je ale nutnou podmínkou garance určité obvyklé ceny za projektovou přípravu stavby. Tento princip je ještě více patrný v případě tvorby územních plánů, kdy výsledek práce architekta na desetiletí ovlivňuje rozvoj a uspořádání celých městských struktur, a tím i život širokého okruhu osob po dlouhou dobu. Nekvalitně zpracovaný územní plán tedy může mít zcela zásadní negativní a až následně prokazatelné dopady.
Česká komora architektů má jako jeden ze svých úkolů hlídat kvalitu výkonu profese. Nutným předpokladem tedy je, že se architekti nebudou podbízet nejnižšími cenami za projektovou přípravu stavby, které nepokryjí ani jejich náklady, natož náklady spojené s najímáním specialistů (např. statiků). V případě projekčních prací se rovněž nikdy **nejedná o sériovou výrobu, ale vždy o individuální řešení**.
- 2) Práce architekta a inženýra na projektech staveb, územních plánech a dalších činnostech je koncepční tvůrčí a zodpovědnou činností, která vyžaduje dostatek času a dostatek pracovníků v jednotlivých týmech, aby mohla být řádně a zodpovědně provedena. **Cenová válka a zlevňování prací v zájmu dosažení co nejnižší ceny vede nutně ke snížení počtu hodin věnova-**

ných jednotlivým fázím, a tudíž ke zhoršení kvality provedení díla. V případě projekčních prací se nejedná o „marži“, kterou obchodník přidává k prodávanému zboží, ani o možnost redukce nákladů díky tovární výrobě velkého množství kusů. Práce architektů a inženýrů je specifickou intelektuální činností a řádně provedený projekt vyžaduje řádné množství času ke svému zpracování.

- 3) Na ČKA se opakovaně obrací investoři s dotazem, jakým způsobem ocenit práci projektantů tak, aby honorář umožnil vypracování správné a úplné projektové dokumentace, která bude podkladem k realizaci bezpečné stavby. Obsah a rozsah práce architekta/inženýra je pro běžnou osobu zcela nepředstavitelný a **dotaz směřovaný na veřejnoprávní instituci tak představuje určitou míru záruky za odbornost poskytnuté odpovědi.** Ceníky jsou pro stavební praxi nepostradatelné, ať komerční nebo komorové. Stav, kdy by Komora neměla oprávnění vyjádřit svůj odborný názor na odpovídající postup kalkulace honoráře za práci projektanta, by **poškodil především samotné investory.**

Domníváme se, že odkazovat na ceníky, které dle našeho odborného názoru správně počítají honorář za zpracování projektové dokumentace, **je naší povinností,** máme-li dostát zákoněnému zmocnění (do něhož patří mj. spolupůsobení při ochraně veřejných zájmů v oblasti výstavby, architektury a územního plánování, péče o vysokou úroveň výkonu činnosti autorizovaných osob či podpora odborného vzdělávání a napomáhání šíření odborných informací).

- 4) **Samotný ÚOHS se ve své dřívější rozhodovací praxi ve vztahu k veřejným zakázkám vyjádřil, že nepřiměřeně nízká nabídková cena může indikovat pochybnosti o řádném plnění a kvalitě provedení zakázky.** S tím se ČKA zcela ztotožňuje: za nepřiměřeně nízkou cenu nelze odvést kvalitní práci a je absurdní argumentovat tím, že „soutěžící má právo na odměnu zcela rezignovat“.
- 5) Co se týče výhrady k **výpočtu ceny projekčních prací z ceny stavebního díla,** jedná se o běžnou praxi nejen v České republice, ale i v ostatních evropských zemích, která má své opodstatnění. *„Není možné spočítat cenu projektu bez znalosti náročnosti budoucí stavby. Mezi nimi existuje jasná provázanost,“* uvedl k otázce Petr Lešek, 1. místopředseda představenstva ČKA a předseda pracovní skupiny pro transparentní zadávání veřejných zakázek.

Jednání se zástupci ČKA – Josefem Pannou, Petrem Leškem a Evou Faltusovou – se zúčastnil předseda ÚOHS Petr Rafaj. *„Výsledkem byl příslib konkrétních jednání na uvedená témata. Osobně za velmi nebezpečné považuji tvrzení, že architektům nic nebrání v tom, aby si účtovali cenu, která zcela nepokryje náklady, případně aby od požadované odměny upustili úplně. To by se dalo považovat za vybízení k dumpingu, případně za snahu o likvidaci profese,“* uvedl k výsledkům jednání předseda ČKA Josef Panna a dodal, že je tato zpráva o to významnější v situaci, kdy projektanti opakovaně upozorňují na nebezpečně nízké ceny dosahované ve výběrových řízeních zaměřených pouze na cenu díla.

ČKA chápe, že ochrana soutěže je v některých aspektech veřejným zájmem, ale je názoru, že nemůže být absolutně nadřazována všem dalším veřejným zájmům, jak to vykládá ÚOHS. Proto je připravena s ÚOHS dále jednat.

O České komoře architektů

ČKA je samosprávním profesním sdružením s přeneseným výkonem státní správy, které bylo zřízeno zákonem č 360/1992 Sb., o výkonu profese autorizovaných architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě. ČKA nese odpovědnost za profesionální, odborný a etický výkon profese architektů v ČR.

Kontakt pro média:

Simona Juračková, manažerka komunikace České komory architektů

e-mail: simona.jurackova@cka.cc, tel.: +420 257 532 287, mobil: +420 702 035 234